

KLAGANDE

Allmänna ombudet för socialförsäkringen

MOTPART

Jonathan Samuelsson, 19840103-4833

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 20 april 2020
i mål nr 6420-18, se bilaga A

SAKEN

Föräldrapenning

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Allmänna ombudet för socialförsäkringen yrkar att förvaltningsrättens dom ska upphävas och att Försäkringskassans beslut att återställa 18 respektive 281 föräldrapenningdagar ska fastställas. Allmänna ombudet anför följande. Det saknas bestämmelser om återställande av föräldrapenningdagar. Hanteringen bör vara förutsebar och konsekvent. De dagar där ersättning felaktigt har betalats ut bör därför återställas i enlighet med Försäkringskassans hantering i denna typ av ärenden.

Jonathan Samuelsson uppger att han inte har något emot utgången av målet i förvaltningsrätten.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Föräldrapenning har lämnats till Jonathan Samuelsson för ett visst antal dagar under åren 2016 och 2017. Även om det senare visat sig att utbetalningarna varit felaktiga har Försäkringskassan med hänvisning till att han varit i god tro beslutat att han inte behöver betala tillbaka den föräldrapenning som utbetalats.

Den fråga som kammarrätten ska ta ställning till är vad som i denna situation ska hända med de föräldrapenningdagar som använts för att ta ut den aktuella föräldrapenningen.

Situationen är inte närmare reglerad i socialförsäkringsbalken. Av 12 kap. 12 § socialförsäkringsbalken framgår dock en grundregel om att föräldrapenning med anledning av ett barns födelse lämnas under högst 480 dagar sammanlagt för föräldrarna.

Att i den nu aktuella situationen återställa dagarna skulle innebära att reglerna om antalet tillgängliga föräldrapenningdagar åsidosätts. Kammarrätten anser därför att de aktuella föräldrapenningdagarna inte ska återställas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 4).

Petter Classon

Ewa Mårdberg
referent

Albert Gustavsson

/Philip Aspholm

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM
2020-04-20
Meddelad i Göteborg

Mål nr
6420-18

KLAGANDE

Allmänna ombudet för socialförsäkringen

MOTPART

Jonathan Samuelsson, 19840103-4833

ÖVERKLAGADE BESLUT

Försäkringskassans beslut 2018-04-18, dnr 180382412820 och
180382406292 (bilagorna 1-2)
Försäkringskassans dnr vid processföring: 007629-2018

SAKEN

Återställande av ersättningsdagar efter felaktigt utbetald föräldrapenning

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten ändrar de överklagade besluten och bestämmer
att de 18 respektive 281 föräldrapenningdagar som Jonathan Samuelsson ta-
git ut och även fått ersättning för inte ska återställas.

Dok.Id 681867

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00
E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se
www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se

Telefax
-

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

BAKGRUND

Jonathan Samuelsson ansökte den 27 juni 2016 om hel föräldrapenning under perioden 10 juli 2016 - 7 maj 2017; detta för vård av sin son den 10 - 27 juli 2016 och för vård av sin dotter den 28 juli 2016 - 7 maj 2017. Försäkringskassan betalade ut föräldrapenning om 242 204 kr för 302 dagar.

Den 17 april 2018 förklarade Försäkringskassan att Jonathan Samuelsson felaktigt fått 239 798 kr i föräldrapenning för tiden 10 juli 2016 - 4 maj 2017, motsvarande 299 ersättningsdagar, men beslutade att han inte behövde betala tillbaka beloppet. Beslutet motiverades enligt följande. Jonathan Samuelsson har under den angivna perioden varit bosatt utomlands och därmed inte omfattats av den svenska socialförsäkringen. Försäkringskassan har lämnat honom felaktig information om rätten till föräldrapenning vid utlandsvistelse i mer än sex månader. Eftersom han därmed varit i god tro om rätten till förmånen behöver han inte betala tillbaka beloppet.

Försäkringskassan återställde den 18 april 2018 de 18 ersättningsdagar som Jonathan Samuelsson tagit ut för vård av sonen under perioden 10 - 27 juli 2016 och de 281 dagar som han tagit ut för vård av dottern under perioden 28 juli 2016 - 4 maj 2017.

YRKANDEN M.M.

Allmänna ombudet för socialförsäkringen yrkar att besluten att återställa de 299 föräldrapenningdagarna ska upphävas och anför bl.a. följande. Återställandet av ersättningsdagarna innebär att Jonathan Samuelsson har möjlighet att ta ut samma dagar på nytt. Antalet dagar som en förälder kan ta ut och få föräldrapenning för är begränsat, se 12 kap. 12 § socialförsäkringsbalken (SFB). Om en felaktig utbetalning har lett till att dagar förbrukats i en dagersättningsförmån, återställer Försäkringskassan dagarna eftersom

den försäkrade inte har haft rätt till ersättning. Dagarna återställs även om den försäkrade inte anses återbetalningsskyldig eller om han eller hon till följd av eftergift inte behöver betala tillbaka beloppet. Följden av en sådan ordning blir att Jonathan Samuelsson på nytt kan ta ut föräldrapenning motsvarande de 299 dagar som han felaktigt fått föräldrapenning för. I praktiken skulle detta innebära att han varit ledig med sina barn i 299 dagar under vilka han fått föräldrapenning och som kan ansöka om ersättning för på nytt. Det skulle innebära att han får föräldrapenning i 598 dagar. Försäkringskassans praxis tillåter således en dubbelkompensation som saknar stöd i lag.

Jonathan Samuelsson har förelagts att yttra sig i målet men har inte svarat.

Försäkringskassan anför sammanfattningsvis följande. De dagar som ersättning betalas ut för har bl.a. betydelse för skyddet av en försäkrads sjukpenninggrundande inkomst, föräldrapenningtillägg från arbetsgivaren och rätten till föräldraledighet. Det är därför viktigt att endast de dagar som en person har haft en faktisk rätt till ersättning för registreras, och att en person inte förlorar rätten att själv välja vilka dagar som han eller hon vill ha ersättning för. Det blir alltid fråga om en överkompensation om den försäkrade inte bedöms vara återbetalningsskyldig eller om han eller hon beviljas eftergift eftersom den felaktigt beviljade ersättningen får behållas. Dagarna ska alltså återställas oavsett om den försäkrade inte anses återbetalningsskyldig eller om han eller hon beviljas eftergift. Det saknas stöd för att tolka lagstiftningen på det sätt som allmänna ombudet gjort.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Socialförsäkringsbalken saknar bestämmelser om återställande av utbetalda ersättningsdagar. Av Försäkringskassans vägledning i ärenden om återkrav framgår att ett beslut om återställande av utbetalda ersättningsdagar är obe-

roende av om den försäkrade inte anses återbetalningsskyldig eller om eftergift beviljas samt att en felaktig utbetalning aldrig ska medföra att dagar räknas av från en dagersättningsförmån (Försäkringskassans vägledning 2005:3, version 7, s. 60 samt version 10, samma sida).

Av 12 kap. 2 § SFB följer att en förälder kan ta ut ett begränsat antal dagar med föräldrapenning. Kammarrätten i Sundsvall har i dom den 29 augusti 2018, mål nr 202-18, uttalat att det inte är rimligt att en enskild får felaktigt utbetalda ersättningsdagar återställda när han eller hon – som i förevarande fall – varit i god tro vid utbetalningstillfällena och därigenom undgått återbetalningsskyldighet.

Försäkringskassan har genom besluten återfört sammanlagt 299 föräldrapenningdagar till Jonathan Samuelsson. Han har därigenom tillgodoräknats dagar som han redan fått ersättning för och som han kan utnyttja genom en ny ansökan. Eftersom återställandet påverkar beräkningen av antalet återstående föräldrapenningdagar har besluten sådana verkningar att de får anses överklagbara. Redan det faktum att antalet dagar med föräldrapenning är begränsat, innebär enligt förvaltningsrättens mening, att det inte kan anses förenligt med lagstiftningens syfte att återställa felaktigt utbetalda ersättningsdagar. Allmänna ombudets talan ska därför bifallas och Försäkringskassans beslut ändras i enlighet med domslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 3 (FR-12)

Ann-Carin Glimstedt, rådman

Föredragande i målet har varit föredragande juristen Sten Dahlin.

19840103-4833 Samuelsson, Jonathan

[FP Ansökan]

Ärende-id:
180382412820

[Avslutat]

Journal

[Alla sidor]

2018-04-18 Korrigera dagar

Korrigerat dagar.

Systemet, 40042841, 2018-04-18, 10.42

2018-04-18 Enligt anspråk

Bedömning: Enligt anspråk. Beslut fattat av: 06800691.

Systemet, 40042841, 2018-04-18, 10.42

2018-04-18 Korrigering av dagar

Återkrav har ställts enligt ärendeid: 170345788390

Försäkringskassan har bedömt att den försäkrade inte behöver betala tillbaka föräldrapenning för perioden 10 juli 2016 – 4 maj 2017.

Han har för fått föräldrapenning för Amanda för tiden 10 - 27 juli 2016

Dagar som jag korrigerar är 10-27 juli 2016 = 18 hela S dagar

Arti Chouhan, 06800691, 2018-04-18, 10.41

19840103-4833 Samuelsson, Jonathan

[FP Ansökan]

Ärende-id:
180382406292

[Avslutat]

Journal

[Alla sidor]

2018-04-18 Korrigera dagar

Korrigerat dagar.

Systemet, 40042841, 2018-04-18, 11.58

2018-04-18 Enligt anspråk

Bedömning: Enligt anspråk. Beslut fattat av: 06800691.

Systemet, 40042841, 2018-04-18, 11.58

2018-04-18 Korrigering av dagar

Återkrav har ställts enligt ärendeid: 170345788390

Försäkringskassan har bedömt att den försäkrade inte behöver betala tillbaka föräldrapenning för perioden 10 juli 2016 - 4 maj 2017.

Han har för fått föräldrapenning för Leo för tiden 28 juli 2016 - 7 maj 2017

Dagar som jag korrigerar är 28 juli 2016 - 4 maj 2017 = 281 dagar S dagar

Korrigering av dagar gör att den försäkrade inte har rätt till L dag den 30 oktober 2017

Jag har ställt ett återkrav för den 30 oktober i ärende id: 180382431179

Dagen är korrigerad i ärendeid: 180382431078

Arti Chouhan, 06800691, 2018-04-18, 11.57

Hur man överklagar

FR-12

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 2 månader

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Oftast är sista dagen för överklagande exakt 2 månader från det datum som tiden börjar räknas.

Exempel: Du fick del av beslutet den 21 december
→ tiden går ut den 21 februari.

Om samma datum inte finns i slutmånaden går tiden i stället ut på slutmånadens sista dag.

Exempel: Du fick del av beslutet den 31 december
→ tiden går ut den 28 februari.

Är sista dagen en lördag, söndag eller helgdag, mid-sommarafteon, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

och varför du tycker att kammarrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom två månader* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

För en enskild klagande är sista dagen för överklagande två månader från den dag då han/hon fick del av kammarrättens beslut. Om klaganden fick del av kammarrättens beslut t.ex. den 30 juni måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 augusti. Om klaganden fick del av beslutet t.ex. den 31 juli, som inte har någon motsvarighet två månader senare, löper tiden i stället ut på slutmånadens sista dag, dvs. i det här exemplet den 30 september. Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.